

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»
(назва магістерської програми)

на тему: «Облік і контроль витрат операційної діяльності (на прикладі
КП «Теплопостачання міста Одеси»)»
(назва теми)

Виконавець:

Студент ФМОІТ

Лізко Єлизавета Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Муренко Тетяна Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Підприємства в умовах конкурентного середовища для виконання своїх функцій і цілей діяльності, повинні отримувати прибуток і одночасно керувати витратами операційної діяльності у вигляді витрачених ресурсів на виробництво продукції, робіт, послуг, вкладеними коштами на покупку товарів. Успішна господарська діяльність підприємства багато в чому визначається доцільністю витрат операційної діяльності.

Категорія витрат операційної діяльності відноситься до основних якісних показників діяльності організацій. Розмір витрат операційної діяльності визначає рівень цін на продукцію, роботи, послуги, дозволяє оцінювати ефективність діяльності центрів відповідальності.

Говорячи про значення витрат операційної діяльності для цілей інформаційного забезпечення керівництва та управління, необхідно виходити з основної мети діяльності будь-якої організації – отримання прибутку. Обсяг витрат операційної діяльності застосовується в бухгалтерських та економічних розрахунках для порівняння з виручкою від операційної діяльності і визначення фінансового результату.

Не можна недооцінювати роль тієї інформаційної бази про операційні витрати, яку формує бухгалтерський облік. Значна роль у відбитті операцій бухгалтерського обліку відведена узагальненню інформаційних потоків по елементам та видам операційних витрат.

Витрати операційної діяльності є відображенням отриманих результатів комерційної та виробничої діяльності підприємства, рівень досягнень і резервів. Чим нижче рівень операційних витрат, тим краще використовуються ресурси, дешевше обходиться виробництво продукції і підприємству, і в цілому господарству країни.

Проблемам організації обліку та внутрішнього контролю витрат операційної діяльності приділено увагу багатьох вітчизняних науковців, зокрема: Грилицької А. В. [9], Кучеренко Т. Є. [20], Кудлака В. Я. [19], Перчука О. В. [33], Любара О. О. [23], Федірко М., Чумака А. і І. Грицюка [47].

Таким чином, тема дослідження даної роботи є актуальною в умовах конкурентних ринкових відносин.

Мета дослідження. Метою роботи є всебічний розгляд теоретичних аспектів витрат операційної діяльності, впорядкованої системи їх формування, особливостей ведення бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю з метою формулювання шляхів підвищення ефективності діяльності КП «Теплопостачання міста Одеси».

Завдання дослідження:

- розглянути сутність та класифікацію операційних витрат;
- дослідити організацію обліку операційних витрат;
- визначити сучасні проблеми обліку операційних витрат та шляхи їх вирішення;
- надати загальну економічну характеристику підприємства;

- проаналізувати витрати операційної діяльності КП «Теплопостачання міста Одеси»;
- дослідити облікову політику та особливості ведення обліку операційних витрат КП «Теплопостачання міста Одеси»;
- запропонувати напрями вдосконалення організації обліку операційних витрат на КП «Теплопостачання міста Одеси»;
- розглянути теоретичні засади організації контролю витрат операційної діяльності;
- оцінити стан внутрішнього контролю витрат операційної діяльності на КП «Теплопостачання міста Одеси»;
- розробити модель системи аналізу рівня витрат операційної діяльності на КП «Теплопостачання міста Одеси»;
- надати практичні рекомендації щодо підвищення ефективності внутрішнього контролю витрат операційної діяльності КП «Теплопостачання міста Одеси».

Об'єкт дослідження. Система бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю КП «Теплопостачання міста Одеси».

Предмет дослідження. Витрати операційної діяльності, їх економічна сутність та класифікація, порядок організації обліку та внутрішнього контролю.

Методи дослідження. При написанні роботи були використані такі методи дослідження: порівняння та узагальнення – для розкриття економічної сутності поняття «витрати операційної діяльності»; розрахунково – аналітичний, табличний та графічний – для складання таблиць, проведення розрахунків та наочного відображення результатів дослідження; методи індукції та дедукції – при вивченні системи обліку та внутрішнього контролю витрат операційної діяльності; метод аналізу – при аналізі результатів діяльності підприємства за системою фінансово-економічних показників; методи економіко-математичного моделювання – для розробки моделі системи аналізу рівня витрат операційної діяльності; монографічний – при огляді економічної літератури.

Інформаційна база дослідження. Первинна документація та дані річних фінансових звітів КП «Теплопостачання міста Одеси», дані бухгалтерського обліку, чинні законодавчі акти, нормативно-правові акти у сфері теплопостачання, праці вітчизняних науковців у сфері обліку та внутрішнього контролю витрат операційної діяльності.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (52 найменувань) та 11-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 127 сторінок. Основний зміст викладено на 71 сторінках. Робота містить 18 таблиць, 17 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 1 статтю: Лізко Є. О. Особливості аналізу витрат підприємства на прикладі КП «Теплопостачання міста Одеси» / Є. О. Лізко // Збірник науково-практичних статей. Одеський національний економічний університет. Обліково-економічний факультет (кафедра економічного аналізу). – 2018. – №4. – С. 48-53.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні аспекти обліку витрат операційної діяльності»* було розкрито теоретичні аспекти обліку витрат операційної діяльності в сучасних умовах господарювання.

У другому розділі *«Особливості обліку витрат операційної діяльності КП «Теплопостачання міста Одеси»»* розглянуто загальну економічну характеристику КП «Теплопостачання міста Одеси»; проведено аналіз витрат операційної діяльності; досліджено особливості ведення обліку операційних витрат на підприємстві та запропоновано напрями вдосконалення організації обліку операційних витрат.

У третьому розділі *«Контроль витрат операційної діяльності: теорія та діюча практика»* висвітлено теоретичні аспекти організації контролю витрат операційної діяльності; охарактеризовано діючу систему контролю операційних витрат КП «Теплопостачання міста Одеси»; проведено моделювання аналізу рівня витрат операційної діяльності досліджуваного підприємства та надано практичні рекомендації щодо вдосконалення діючої методики контролю операційних витрат.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. У КП «Теплопостачання міста Одеси» застосовується по процесний метод калькулювання витрат. На субрахунках рахунка 23 «Виробництво» виділяються стадії виробництва теплової енергії: виробництво, транспортування та постачання. У зв'язку з цим виникає нерівність показників по виробленню теплової енергії та показниками отримання її споживачами, яка пояснюється не складськими залишками готової продукції, а втратами теплової енергії при її передачі.

2. З 2018 року на КП «Теплопостачання міста Одеси» відбувається перехід на МСФЗ. Процес реформування системи бухгалтерського обліку на підприємстві приніс чимало позитивних змін, але поряд з цим з'явилося широке коло проблем. Одними з основних проблем в системі бухгалтерського обліку відповідно до МСФЗ стала недостатня кількість навченого персоналу та недолік ресурсів програмного забезпечення.

3. При здійсненні системного аналізу та оцінки технології внутрішнього контролю діяльності КП «Теплопостачання міста Одеси» виявлені наступні недоліки: виявлено відсутність органу внутрішнього контролю на підприємстві; в повсякденній діяльності не використовується метод періодичного перерозподілу обов'язків між працівниками (підвищує взаємозамінність, рівень підготовки і компетентність співробітників); не впроваджено систему управлінського обліку витрат та відсутня накопичувальна база автоматизованої системи обліку реалізованих управлінських рішень (значимо знижує роль внутрішнього контролю і аналізу діяльності підприємства).

АНОТАЦІЯ

Лізко Є. О. «Облік і контроль витрат операційної діяльності (на прикладі КП «Теплопостачання міста Одеси»)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за магістерською програмою професійного за спрямування «Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2019.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти та діюча практика обліку, контролю і аналізу витрат операційної діяльності на прикладі КП «Теплопостачання міста Одеси».

Проаналізовано систему обліку витрат операційної діяльності і внутрішнього контролю КП «Теплопостачання міста Одеси».

Запропоновано практичні рекомендації щодо удосконалення обліку та внутрішнього контролю підприємства.

Ключові слова: комунальне підприємство, контроль, витрати, синтетичний та аналітичний облік, аналіз.

ANNOTATION

Lizko Y. «Accounting and control of operating expenses (for example, UE «Teplotachannya mista Odesa»)».

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty 071 «Accounting and taxing» under the master's program «Business accounting, audit and taxation». – Odessa National Economics University. – Odessa, 2019.

The work deals with the theoretical aspects of accounting, control and analysis of operating expenses for the example of UE «Teplotachannya mista Odesa».

Author analysis system of accounting of expenses of operational activity and internal control of UE «Teplotachannya mista Odesa».

The problematic issues of the topic are identified and appropriate recommendations for improvement of accounting and internal control of the enterprise are given.

Keywords: municipal enterprise, operating expenses, synthetic and analytical accounting, control, analysis.